

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.
Zespól (fond) 58.

PAPIERY JANA KARŁOWICZA

132. Korespondencja Jana Karłowicza. Listy od Pobłockiego 1886-1887 i b.r.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

07

Архивъ Мѣстнаго Управленія
Підприємствъ
№ Карм. 132/м. 3

Поблоуский (Ровтоски).

Листки
до Карювска Ана.

1886-1887, 5 г.
Феліно, Бушева.

Зм. Фарк.

м. пал.

Ks. Poborski

Gelmno, 8. lipca 1886.

Drogi Panie Doktorze!

Z powodu zamieszania się między listami Pańskimi, którego szukacie się nie mogę, zstękałem odpowiedź, że co niniejszem pokorowo przeproszam.

Na zapytanie odpowiadając donoszę, iż Skonnie Kaszub. oddam w druku, a bądź co bądź jęz. u soku kiczajem, do druku. Cała praca bawiana od roku zapoczątkiem Skonnie, z wyjątkiem tylko słowa następnego i wrog gramatykanych, które lekko poprzedzą. Przyjął z woli drukarni była najpóźniej długa choroba a następnie siadł w s. p. ojca (w niej b. i. p.); potem brak typów odpowiednich (ā, ā, ā, ē, ē, ī, ū, ū, w. t. i. j. s. j. d. k. a. i. p. o. l. s. k. i. e. j. p. F. i. a. l. k. a, którego ja-ko niejakoś nigdy innemu i z tego względu Skonnie do druku oddać zamierzam, że resztę moją niniejszem weryfikuję z powodu litery i poprawek

i dodatkov, sei do ponornego prepisavsa ne mam ni časa ni oholoty.

Storvik alto ranyj Storvik ne bide velikij objystoi: vgrzov Kaszab. mam 1600, proriagonalizmiv Adaini. 200 z gora a kocie-riackiv 150, nize razem vysetkego ototo 2000. Shimo to bide draken teilkanašive arstavy dla pry-kladov, prystiv, objasivci dodavanyh do kazdego povi vgrazu, dla prytoviv vyjatkov z staryh pisaniv, a ktorivyh vgraz odnosy zavodei itp.

Vynelliv vgrazy v Stoviken sa svojive, le- die 10 mazyh vimi zapovozovch od obiziv. V Lindym prvy nejednem storie jest univertovny znak zapytavie lub vyfiv Humanivie; v staryh avtorivch tyke vgraviv vimaniv (parazyt v Parken, Karkoz v Klonovian, rehot, trid itp. itp); tak samo nazyh nejstovoviv jak n.p. Selašik, Opot, Kobrenyn byviva pravi etymologiv jak najdesivov- nej objasivavie — vynelliv to storie sa javnem i znikavie, storo vmi bideim, ite mo- zivoviv,

zapewdy idyotyzm polski. Stwierdz mojej glosa takich
wrazow wemnych ustronie.

Bardzo sie nowym wiadomosci iustancie
zakomunikowanej o podzeniu osobu utworzenia stwo-
rze pryncypalizmow polskich. Ale, oswiecham
sie powiedziec, czy to nie za wielka praca na je-
dnego? Tak mabe srod nas pracowno na ten
pola, na temu prace, druzem dotad wybrzone, nie
wspytlic za tego rodzaju, czy na tej podsta-
nie moina dalej budowac. Co n.p. p. Biskup-
ski pisze o ranera Karrah, to miestam com-
poritam, kdz tondra rozwinac ziarno od
plery. Zdaniem mojem dokladny idyotyzm pol.
stedy dopiero poritai bydzie mozt, fikedy zdu-
kuciamy sie na pomniejsze zbiory stajiwosia i odzob-
nosc i przykrogi w porzeczonych prazizach, dziektu-
rak i okolitach Polster. Cokolwiek bode, poritana staj,
iz tyta obecne prace na polce bezgren do wedan
na odlogiem.

Przym, Sen. Panie Doktora, wyraz prawdziwego wa-
centu i porazenia
unizony Sluga
S. Potocki, Kapelan.

H. D. Winona, Minn
Corner of 2^d & Carleton Str.

77
3

Byszewa, d. kwietnia 1887.

4503

4503

Żanony i Lastowy Paue!

Bardzo Pan wdzięk, że list i inne uwagi,
mianowicie odnośnie list do wyrazów sęja i o-
blok. Żeby to dojść można pochodzenia słowa
gëldzëc, gëldzacz = Tehtai, Tehting!

Szywarka i szywarkica (od staropolsk. szywać)
= szwarka, modniarka; stora (pr. pogardl. =
koniokos) (pr. hetka znachodzi się w Parten
i jest zwrotką zwany naszym stornikarom); liti
= rytka, nityny (pr. liti do piżewia na
tablicach kawczyca = Tupelstein, Gröfhl.
Co do wyrazu nesza, wiem, że go niektórzy wy-
dają to z nesz. Reich to z fac. res, ale zda-
niem mojem nestaszka. hore nesza i ne-
szać (mówić) trzeba, chyba prużnia we
zdaniu lepszym, niż Woleński, popra dor-
dani. Przeszać to pruż fac. serere, neroto-
vertum, nesza = series (szereg, gromada);
Taki samo wyraz noś nie powinno się łączyć
z niem. hore, narywany nickiedz pruż tembier

z nad mora nord; nort = górbia, mijsze v
pokoja najgórbne, nejodleglejše npli kat, nort.
Zamiana u na ó nie poriana uderac, górz to
u Kaszubów dosi óste.

Kyraz nigz v znanem robie' podarby jert,
przyznaj, uizraz i indziej n. p. u Gekunse,
u Stomickach atoli v znanem porzycem nie
masz go, proto go umiescisz, bo lepzy i
wizrej orojki niz drugi, pna klasy rylknt.
ceine uizraz od awa, jak lienzli francuzy.

Ktorew piewotemu postanowieniu umiescisz
u Stomickach kilkanaście wyrazów pochodzenia niem.
z tego teraz, gziyjs otworze, jertem bardzo to
markotay. Takai, pytam ty, ztad Koryci dla
jzyka pol. ? Ktozy n. p. ykazał, ie pol. winda
nem. Winde, windace nem. winden, winda
nem. Schranke, ret (Kletka), gwalt (Ge-
woll) itd. itd. nie wielceby ni zastujt
lingwistom pol. Dó i gubszego zrac' j-
zycie nem., aby to porac'.

Nie inany na ty neu z wyrazami nem.
u Kaszubach uizrazotnia zaprzyzonomi uie
z staronem., len z plitt da sch n. p. Pomny
jak w ziele lat nem. uizrazotnion uizwa
i teraz pamerwie Brui, Bont Bratman, bukint
i bukintten, Doaschke i Doaschke, Leir i Leir
Leir (Leib'), Liutke (Kamizelka); zas pan' tut
daehr (Dera) = duchoty,

znie rj navel v konartene (Kuenster), jedynie
 panna Koken i pantiok. O myznie doch, zywem
 z niem. nietyl, nie wiem, co mam poradzic. uemai
 nie mydlikowai i myznie aber, ktorego moj Krawick
 ponowiony od wjstka, z porogka uizvat zamant
 ale? Sadawina Serdowskiego v Sestka y Gattin-
 otim, jstoby pema uszi Kaczabai zwas Dotham
 itl. nie ma podstaty, czysty to wymysl, poetycki. W
 jego granicy i orobalarniam przy semim wietny u-
 dzawierzonym, nie szukaai powuena. S., jakobitnick
 adonick edatny i nie zle popotstka pisarz, nie
 zna gramatyki pol. ew z grubego; sam in do
 tego przyrat, gwym na dawaet wskazowki: co do
 pisawa myzraia Kamb. Zwonty trudno wiedzec, co
 pisat po turicem a co po pijanem — po
 lazaretem legat ostatni tygodniami, chorujac na
 delirium tremens.

O staromim. myzraem w gwane Kamb. napunktach
 dasu myzo p. Kztnyistki. Kiedym go, zdaje in
 w Karcie zapytat o nie, nie mi nie odpo-
 dzial. Ofle dajmy na to, ze staromim. myzry
 natrafia in u Kambai — czy za jnytek? Ten
 myza, ^{ze nas} Kyzierz na dobre nemayli, co
 zadenq nowoicia. Sodajz jenne, ze myzry ludowe
 niywane pna kamicis v Przech zam. zebat Ficht
 berg, Karpnean, Koetebach? Umierznanem myzraia
 Blott, Babbe, Drapp, B6r (b6r), Lippez (Liprea, ^{nie}
 Causi dom elpnean. Lipe = Linde) itl. taka myzradajz
 Niemcom przytazg, jakz bym ja mial z umierznanem

v Stanem wyrazić wem. Buto, Kuzge tu przysta-
wy wstępi, osiadać, ić mi nie żal, ić je o-
pniort, a opniort je cackiem przy drugim
wydaniu, które moie niedługo nastąpi, gdyż obawy
nastad użewielki, a wotiora go Paryż za koda
i Paryżstwo.

Dotyknę się Stanem nie jest parzonym w obrey
kuzgarcki — z obawy, aby nie portuifj mia-
stori Gostlerowi za porost do zatwierdzenia veto na
jakoś pnieńko ustanowieniu najemu w jakieś
probostwo. Z tym uykłóć proutem redkuje gant
tatejszych, którym po egemplarom Stanem porobiamy,
by tymczasem o pracy mojej nie nie wspomiały. Mi-
si ta polityka, zalecena mi pnu osobu i gultive,
na nie is nie przyda. Tak boric wien userde,
wymogł Gostler na detinii biskupie Peduere
podobno to, że mi nie da żadnego probostwa, leu
bydnie mi pnieńko z wiskupie na wiskupie.
Sprawa in skrotke wyjasni. Terdzi si, dougły
sprawdy, nie mi nie porostanie, jak wisi dinst-
orales — mam jai lat 47 a 18 lat jstem kuz-
orem, nie dam soba pomiatat. W Gostlerie uka-
tem na procenty, zamierł procenty na probostwo, odebratem
naktar adema is do Byzremy na admiastratora, dopoki
probostwo, kamierem dodaję pinguistimam, nie dosta-
na nowego probostwa. Paryż w tym naie wiskupie
halk, wize o starkowizme jwiaz na raie nie pol-
biamistrem.

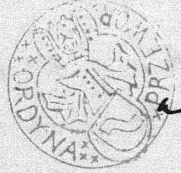
Tenne wozaje do Stanem nadawaniem, że dmkom
opniort kilka wozaj wyrazić z kuzgarcki, row wostki
przy kuzgarcki pnieńko. Kuzge mać by o wiele dinstim,

4503

musítešom go utoli skroviť, čo Ankarovi mena
 zabráno-papiera, ja zat' ne Ankar na del Anka
 vďaka. Táto to sprava vďaka si u neu
 2 Ankarani: kedakami. Giesy uz ošradzenie
 Anitave, ze sprava moja na co si pynda, ponera
 li tytko porytok agota pri udarenim Horveta
 vďaka na otku — a vďaka si nej, ^{skromni}
 zlyha sprava ora tytko vybliztych ^{skromni}
 pobudnt do viktoryz reneiera nancera
 svojego; vtedy tnd moj ~~skromni~~ bytie so-
 sine vradgrodzony, a tnd moj, tnd sprava ta
 tak neta co do vradgrod, byt viktory, jeden
 n. p. tak vrad ledzena zabrat v viktory vrad
 pri dokodzenim, od nezo ora potknt; inna
 tndrosc, na otku neta, byla v tem, aby vytkaci,
 vtedy zaviana samoyvok zachodit — nikl
 medennu tej zagadki ne vradizat.

I ta ora, vtedy vradstony vradzaci sa
 vradstony pisacie, namt vrad mi ve staru,
 aby byt vradstony, jenne vrad vradstaci.

Priziv
 Seomlu

J. Podfocki.

Priziva, na ~~Čone~~ m. d. Praha.

Chelmo, 14. marca. 105
4504 4504 6

Pranowy Panie!

Na nadesłaną rozprawę serdecznie dziękuję.

Na zapytania odpowiadam:

1. dera = suchoty z niem. Larre. Por.
malz - Flachs darre
2. dotkarorac, comp. od - przy - u - z -
etc. z niem. Karren = tawarka
3. dargac' = murci'; ma prawo być =
darrac z niem. dürfen, plattw. = dar
ven.
4. dēžok nieznanie, może to komp.
niem. Diebsack
5. denot - nieznanie.
6. dotkazngła z niem. dag = ngła, Jun'.
daken = niyc' = i plattw. dack.

Atlee, pytam: ovi bono? oo za,
korytek z zbirawa germanizmas,
nalcioatym zernad. tak dawny
jak: ten? kotwene, mozej
od wojska, robotnicy et. takie slow
i in podobnych rebem salkami pry-
nosza z jinata z soba — to we
kaszubczny, len germanizmy. Ja,
z wyjatkiem doka i jenne kilka
innych, pogardzalem nimi, gdy
dla lingwistyki we mowz stad zaduzo
korytko. hadmiewam jenne, ze na
Helfdinga spowic i; we mowz:
stad w nim na blydzie. ku temu wy-
stawa na ja powij ^{zary} ~~use~~ sa pomoz
we uzywaniu, tak wprawd przyje
z wemczkiogo — plattdeutsch.
Pouto rada moja: w pracy korycy

107
2
oathem pomlaga' nekorotni' me-
uodolke.

Stovka moj' i' skoniay i' Na-
y introligatori' do zbrojovane,
tenu dazami joroty ethe pusti' di-
skavenu Pan jeden egzemplar
u upamitku.

Velmarigo Pana

androg' itago
A. G. Pobleok.

P. S.

Prong ni dazami nezgornie
pidno — odelrdam idkrd
i yame ni ethe na porpfa
nejska, nise dazm nato.

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.